

Copyright © The Author(s). This is an open access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License 4.0 (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>).

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2026.3.145>

УДК 330.341

Н. В. Безрукова,

к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та туризму, Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-3376-6718>

В. А. Свічкарь,

к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародних економічних відносин та туризму, Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-8554-1313>

В. В. Свічкарь,

здобувач вищої освіти кафедри загального мовознавства та іноземних мов, Національний університет

«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-4791-6843>

**РОЗВИТОК ВЕНЧУРНОГО БІЗНЕСУ В ГЛОБАЛЬНИХ
КООРДИНАТАХ**

N. Bezrukova,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the
Department of International Economic Relations and Tourism,
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»*

V. Svichkar,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the
Department of International Economic Relations and Tourism,
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»*

V. Svichkar,

*Student of the Department of Management and Logistic,
National University «Yuri Kondratyuk Poltava Polytechnic»*

VENTURE BUSINESS DEVELOPMENT IN GLOBAL COORDINATES

У сучасних умовах швидкого науково-технічного прогресу особлива увага приділяється розробці та впровадженню інновацій, які є необхідними для подальшого розвитку суспільства. У цьому контексті венчурний бізнес набуває критичної важливості, оскільки він дозволяє реалізовувати ризиковані бізнес-проекти, спрямовані на створення нових технологій і продуктів.

Метою даної роботи є дослідження особливостей розвитку венчурного бізнесу під впливом глобалізації та ідентифікація ключових факторів, що сприяють його ефективному функціонуванню в різних країнах світу.

В статті авторами наголошено, що венчурний бізнес має ключове значення для розвитку інновацій, оскільки він забезпечує платформу для реалізації нових ідей та технологій, що в подальшому можуть призвести до суттєвих змін у відповідних галузях.

Авторами виділені основні підходи до визначення поняття «венчурний бізнес» та окреслені передумови для створення венчурного підприємства. Характеризуючи венчурний бізнес, визначено його ключові особливості: по-

перше, метою його створення та існування є комерціалізація інновацій; по-друге, висока ризикованість.

Виділено та охарактеризовано три стадії розвитку молоді компанії, коли вона може потребувати венчурного капіталу, а також етапи процесу венчурного фінансування. Зазначено, що сучасною формою залучення коштів є краудфандинг, який набуває дедалі більшої популярності серед нових та ризикових бізнес-проектів. Окреслено ризики, що пов'язані з венчурними інвестиціями.

Авторами сформульовані наступні висновки. Венчурний бізнес виступає важливою рушійною силою інноваційного розвитку, оскільки забезпечує фінансування високоризикових проектів, які мають значний потенціал для технологічного прориву та економічного зростання. Венчурне інвестування стає важливим інструментом не лише для розвитку окремих інноваційних проектів, але й для стратегічної трансформації економіки загалом, що сприяє зміцненню позицій країни на міжнародних ринках та підвищенню її економічної стабільності в умовах глобальної конкуренції.

In today's conditions of rapid scientific and technological progress, special attention is paid to the development and implementation of innovations that are necessary for the further development of society. In this context, venture business becomes critically important, as it allows the implementation of risky business projects aimed at creating new technologies and products.

The purpose of this work is to study the features of the development of venture business under the influence of globalization and identify key factors that contribute to its effective functioning in different countries of the world.

In the article, the authors emphasize that venture business is of key importance for the development of innovation, as it provides a platform for the implementation of new ideas and technologies, which can subsequently lead to significant changes in relevant industries.

The authors highlight the main approaches to defining the concept of "venture business" and outline the prerequisites for creating a venture enterprise. Characterizing venture business, its key features are identified: first, the purpose of its creation and existence is the commercialization of innovations; second, high risk.

Three stages of development of a young company, when it may need venture capital, as well as the stages of the venture financing process are identified and characterized. It is noted that a modern form of raising funds is crowdfunding, which is gaining increasing popularity among new and risky business projects. The risks associated with venture investments are outlined.

The authors formulated the following conclusions. Venture business is an important driving force of innovative development, as it provides financing for high-risk projects that have significant potential for technological breakthrough and economic growth. Venture investment is becoming an important tool not only for the development of individual innovative projects, but also for the strategic transformation of the economy as a whole, which contributes to strengthening the country's positions in international markets and increasing its economic stability in the face of global competition.

Ключові слова: *венчурний бізнес, глобальна економіка, науково-технічний прогрес, інновації, конкурентоспроможність, стартап, венчурний капітал, інвестиції, ризики.*

Key words: *venture business, global economy, scientific and technological progress, innovation, competitiveness, startup, venture capital, investments, risks.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. У ХХІ столітті венчурний бізнес стає невід'ємною складовою світової економіки. У сучасних умовах швидкого науково-технічного прогресу особлива увага приділяється розробці та впровадженню інновацій, які є необхідними для

подальшого розвитку суспільства. У цьому контексті венчурний бізнес набуває критичної важливості, оскільки він дозволяє реалізовувати ризиковані бізнес-проекти, спрямовані на створення нових технологій і продуктів.

Реформування економіки України та її інтеграція в європейську спільноту є неможливими без пошуку нових джерел фінансування, спрямованих на модернізацію існуючих виробничих потужностей і зміцнення потенційної інноваційної діяльності. У цьому контексті венчурний капітал виступає важливим елементом економічного функціонування, оскільки він забезпечує фінансування на критичних етапах розвитку нововведень, які супроводжуються високим рівнем господарського ризику.

Венчурний капітал сприяє реалізації інноваційних ідей, підтримці стартапів і розвитку нових технологій, що, в свою чергу, може значно підвищити конкурентоспроможність української економіки на міжнародній арені. Таким чином, розвиток венчурного капіталу є ключовим фактором для забезпечення сталого економічного зростання та впровадження сучасних технологій в Україні.

Для відновлення економічного зростання в Україні необхідно активізувати процеси, спрямовані на реалізацію інноваційної моделі розвитку. Це передбачає інтеграцію інноваційного потенціалу з іншими складовими економічного потенціалу, що забезпечить синергетичний ефект і підвищить загальну ефективність економічної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблематика венчурного фінансування в умовах глобалізації досить широко висвітлювалася в наукових колах, і багато вітчизняних дослідників присвятили свої праці цій тематиці. Зокрема, такі науковці, як Л. Антонюк, Ю. Федулова, С. Глазьев, В. Опарін, В. Гесць, І. Грозний, І. Войтов, С. Львовчкін, В. Локшин, П. Завлин, З. Варналій, А. Пересада, Л. Дамянова, А. Поручник, Н. Пікуліна, П. Федорович, І. Скляр та інші, досліджували різні аспекти венчурного фінансування, зокрема питання організації інвестицій, механізми венчурного

фінансування, бар'єри для розвитку венчурних інвестицій в Україні та їхній вплив на інноваційний розвиток економіки. Їхні праці роблять важливий внесок у розуміння специфіки венчурного капіталу в умовах глобалізації та сприяють пошуку шляхів подолання проблем, що постають в цій сфері в Україні.

Однак в глобальній економіці відбуваються постійні зміни. Це змушує інвесторів в різних країнах модифікувати механізми взаємодії та адаптуватися до нових викликів глобалізації, що актуалізує тему дослідження.

Метою даної роботи є дослідження особливостей розвитку венчурного бізнесу під впливом глобалізації та ідентифікація ключових факторів, що сприяють його ефективному функціонуванню в різних країнах світу.

Виклад основного матеріалу. Венчурний бізнес має ключове значення для розвитку інновацій, оскільки він забезпечує платформу для реалізації нових ідей та технологій, що в подальшому можуть призвести до суттєвих змін у відповідних галузях. Венчурне підприємство зазвичай виникає на основі ідеї розробки та впровадження нових послуг або продуктів, які відповідають потребам споживачів і можуть бути відсутніми на ринку. Початковий інвестор або підприємець, усвідомлюючи цю потребу, приймає рішення про розробку та запуск бізнесу. Він вкладає свій час, знання та ресурси в створення та початок функціонування підприємства.

Венчурне підприємство виступає важливим елементом інноваційного середовища, оскільки воно забезпечує реалізацію нових ідей і можливостей на ринку, сприяючи економічному зростанню та розвитку. Важливою складовою успіху такого підприємства є маркетингова діяльність, яка сприяє просуванню продукту чи послуги на ринок, залученню нових клієнтів та забезпеченню зростання продажів.

В теорії виділяють три основних підходи до визначення поняття «венчурний бізнес», кожен з яких акцентує увагу на різних аспектах цього явища:

1. Перший з них – це інвестиційний підхід, що розглядає венчурний бізнес через призму фінансування інноваційних стартапів або підприємств на ранніх стадіях їхнього розвитку. Згідно з цим підходом, який досліджували Джозеф Шумпетер (Joseph Schumpeter) та Уїльям Сахель (William Sahlman), венчурний бізнес визначається як форма інвестування, яка передбачає надання капіталу для ризикових проектів з високим потенціалом зростання [1]. Інвестори надають фінансові ресурси у формі венчурного капіталу в обмін на частку в бізнесі або інші види участі в управлінні. Основна особливість цього підходу полягає у високому рівні ризику, оскільки інвестори вкладають кошти в компанії, які ще не досягли стабільного фінансового становища, але мають значні перспективи.

2. Підприємницький підхід, за думкою Пітера Друкера (Peter Drucker) і Говарда Стівенсона (Howard Stevenson), акцентує увагу на тому, що венчурний бізнес – це специфічна форма підприємництва, яка орієнтована на інновації та створення нових продуктів або послуг [2]. У рамках цього підходу венчурний бізнес розглядається як динамічне підприємницьке середовище, що охоплює процеси розробки, впровадження та комерціалізації нововведень. Цей підхід підкреслює важливість інноваційної діяльності як основного драйвера розвитку венчурного підприємства, оскільки такі компанії прагнуть вирішувати нові або існуючі проблеми за допомогою технологічних проривів та креативних рішень.

3. В рамках стратегічного підходу, як вважали Клейтон Крістенсен (Clayton Christensen) та Генрі Чесбро (Henry Chesbrough), венчурний бізнес розглядається як складова частина стратегії розвитку великих корпорацій або галузей. У цьому контексті венчурний бізнес є інструментом, який використовується для диверсифікації ризиків, впровадження нових технологій та посилення конкурентоспроможності. Венчурні інвестиції та

партнерство з інноваційними стартапами можуть сприяти пришвидшенню технологічного розвитку компаній та відкривати нові ринкові можливості. Стратегічний підхід також фокусується на синергії між великими корпораціями та венчурними підприємствами, що може стимулювати корпоративні інновації та дозволяти компаніям швидше адаптуватися до змін на ринку [3].

Отже, венчурний бізнес слід розуміти як підприємницьку діяльність з великим ступенем ризику.

Для створення венчурного підприємства (організації) необхідні певні передумови (табл. 1) [4].

Таблиця 1. Передумови для створення венчурного підприємства [4]

Передумови	Опис
Інноваційна ідея	Наявність унікальної ідеї або технології, яка здатна вирішити певну проблему або задовольнити потреби ринку. Ідея повинна мати значний потенціал для розвитку.
Потреба в фінансуванні	Створення венчурного підприємства вимагає значних капіталовкладень, особливо на ранніх стадіях, коли бізнес не генерує стабільного доходу.
Ринковий попит на продукт	Визначення попиту на продукт або послугу, яку пропонує стартап, і потенційного обсягу ринку. Важливо, щоб ідея була актуальною для споживачів.
Технологічні можливості	Розробка та використання нових технологій або інноваційних рішень, що можуть забезпечити конкурентну перевагу стартапу на ринку.
Команда фахівців	Наявність сильної команди з необхідними знаннями та досвідом у різних сферах: управління, маркетинг, розробка продукту, фінанси. Ефективна команда – ключ до успіху.
Готовність до ризику	Венчурний бізнес завжди супроводжується високим рівнем ризиків, тому підприємці та інвестори повинні бути готовими до можливих втрат або невдач.
Доступ до ринків фінансування	Можливість залучення інвесторів або отримання фінансування від венчурних фондів, бізнес-ангелів, інкубаторів та акселераторів.
Сприятливе законодавче середовище	Наявність правових та регуляторних умов, що стимулюють розвиток стартапів, зокрема захист інтелектуальної власності та сприятливі податкові умови.
Інфраструктура для розвитку бізнесу	Підтримка інноваційної діяльності, наявність бізнес-інкубаторів, акселераторів, технологічних парків та інших платформ для розвитку молодих підприємств.
Конкурентне середовище	Аналіз конкурентів та конкурентної ситуації на ринку. Важливо мати розуміння, чим стартап відрізнятиметься від інших пропозицій на ринку.

Характеризуючи венчурний бізнес, слід визначити його ключові особливості: по-перше, метою його створення та існування є комерціалізація інновацій; по-друге, висока ризикованість. Саме це є важливою відмінністю стартапів.

Як правило, виділяють три стадії розвитку молодого компанії, коли вона може потребувати венчурного капіталу [5]:

1) фінансування ранньої стадії (етап створення, коли капітал необхідний для започаткування підприємства);

2) фінансування другої стадії (етап розвитку, у якому здійснюється перехід від створення зразків продукції до налагодження процесу нормальної виробничої та збутової діяльності);

3) фінансування третьої стадії (етап закріплення успіху, за яким слідує випуск акцій компанії у вільне обертання на біржі, а кошти потрібні для поліпшення виробничих показників).

Головними характеристиками венчурного капіталу є [6]:

1) довготривалість – від трьох до семи років;

2) об'єкти інвестування є компанії, здатні до швидкого збільшення власної ринкової вартості за рахунок розробки та впровадження інновацій або реінжинірингу бізнес-процесів;

3) інвестор за допомогою керуючої компанії здійснює контроль над інвестиціями через співпрацю з командою керуючих інвестованої компанії з метою надання підтримки та консультацій, що спираються на експертизу, досвід та контакти венчурних капіталістів, що збільшує цінність інвестицій;

4) прибутки від венчурного капіталу в основному представлені у формі зростання вартості капіталу в кінці інвестиційного періоду. Венчурне фінансування зосереджується на підтримці елементів інноваційного ланцюга, починаючи з досліджень та розробок, і закінчуючи випуском інноваційного продукту на ринок. Воно не охоплює фундаментальні дослідження та питання подальшого розвитку виробництва та масової реалізації продукції. Особливу роль в організації венчурного бізнесу грає правильно вибудована

бізнес-модель, яка має в основі певну технологію створення, організації, фінансування, розвитку, управління та контролю.

Слід відзначити, що процес венчурного фінансування складається з кількох (умовнорозділених) етапів (табл. 2) [7].

Таблиця 2. Етапи венчурного фінансування [7]

Етап	Опис
1. Формування ідеї та бізнес-плану	Розробка інноваційної ідеї або концепції продукту, підготовка бізнес-плану, що включає аналіз ринку, фінансові прогнози та стратегії розвитку.
2. Пошук інвесторів	Презентація бізнес-плану потенційним інвесторам, таким як венчурні фонди або бізнес-ангели, та переговори про умови фінансування.
3. Посівне фінансування	Інвестиції на початковому етапі для розробки прототипу, дослідження ринку або інших підготовчих заходів. Інвестори оцінюють ризики та перспективи проекту.
4. Початкове фінансування	Залучення капіталу для розширення бізнесу, масштабування виробництва, збільшення команди. Можлива участь інкубаторів або акселераторів для підтримки розвитку стартапу.
5. Розвиток та масштабування	Активне розширення ринків збуту, запуск продукту на комерційний ринок, активізація маркетингових заходів, масштабування виробництва чи послуг.
6. Вихід інвесторів	Реалізація стратегії виходу, наприклад, через IPO або продаж компанії стратегічному покупцеві. Інвестори отримують прибуток або частку у компанії.
7. Пізні раунди фінансування	Додаткові раунди фінансування для подальшого розширення бізнесу, входження на міжнародні ринки, підготовка до IPO (первинного публічного розміщення акцій).

В свою чергу, венчурний бізнес має велике значення для подальшого розвитку глобальної економіки. Він сприяє стимулюванню інноваційного прогресу, привертає інвесторів до ризикованих проектів, пов'язаних з новими технологіями, продуктами та послугами, що розробляються переважно малими високотехнологічними компаніями. Венчурна індустрія забезпечує доступ до фінансування комерційних банків і розширює сферу консалтингових послуг. Це сприяє економічній мобільності та гнучкості, а також підвищує конкурентоспроможність продукції.

На сучасному етапі активізації інноваційних процесів, важливим аспектом є комплексне обґрунтування можливостей залучення різних джерел фінансування для інноваційних проектів, а також їх диверсифікація з метою

мінімізації ризиків. В умовах сучасної глобальної економіки розвиток венчурного інвестування стає ключовим фактором, оскільки воно дозволяє залучати довгострокові фінансові ресурси як від інституційних, так і від індивідуальних інвесторів для фінансування високоризикових і водночас перспективних інноваційних проектів. Особливо це стосується інноваційного сектору, де традиційні джерела фінансування не завжди можуть покрити потреби стартапів та технологічних новаторів через високі ризики та невизначеність ринкових перспектив.

Слід підкреслити, що підвищення конкурентоспроможності економіки країни неможливе без активного розвитку інноваційного підприємництва та стимулювання інноваційної діяльності у всіх секторах господарювання. Це сприятиме не лише структурним змінам в економіці, але й допоможе подолати технологічну відсталість від провідних країн світу. Зокрема, розвиток інноваційних технологій в таких галузях, як інформаційні технології, біотехнології, штучний інтелект, сприятиме підвищенню продуктивності, поліпшенню якості життя та забезпеченню сталого економічного розвитку в довгостроковій перспективі.

В розвинутих країнах важливу роль у цьому процесі відіграє державна політика, яка має бути спрямована на створення сприятливих умов для розвитку інноваційного середовища, включаючи стимулювання інвестицій в науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи (НДДКР), підтримку стартапів та забезпечення належної інфраструктури для їхнього розвитку. Крім того, важливим є формування системи страхування ризиків, пов'язаних із венчурним інвестуванням, а також надання податкових пільг для інвесторів, що вкладають кошти в інноваційні проекти.

У сучасних умовах венчурний капітал виступає як «фінансовий диверсифікатор», оскільки збирає кошти від різних фінансових установ і інвестує їх у різноманітні інноваційні проекти на різних стадіях їх життєвого циклу. Це дозволяє зменшити ризик, пов'язаний з можливими втратами інвестицій у випадку невдачі окремого проекту. Венчурні фонди

заповнюють «мертві зони», які не є цікавими для великого монополістичного капіталу, тоді як малі інноваційні компанії займають ці технологічні ніші. Таким чином, венчурний капітал є інструментом для впровадження передових науково-технічних досягнень за допомогою сучасних форм міжфірмового співробітництва, кооперації та нетрадиційних джерел фінансування малих наукомістких підприємств.

Сучасною формою залучення коштів є краудфандинг, який набуває дедалі більшої популярності серед нових та ризикових бізнес-проектів. Він передбачає, що компанія, зазвичай через спеціалізовані веб-платформи або соціальні медіа, звертається до широкого кола громадськості із закликом зробити фінансовий внесок у розвиток проекту. Інвестори, які надають кошти, можуть отримати різні форми винагороди – від частки в капіталі компанії (equity crowdfunding) до раннього доступу до продукції, знижок чи інших бонусів [8].

Краудфандинг також може бути ефективним інструментом для перевірки ринкової зацікавленості до продукту чи послуги ще до її запуску. Коли багато людей готові інвестувати у стартап через краудфандингову платформу, це може слугувати сигналом про перспективність продукту та його потенційну затребуваність на ринку. Це допомагає підприємцям не лише отримати фінансову підтримку, але й створити лояльну спільноту прихильників ще до комерційного запуску [9].

Але краудфандинг також має певні обмеження. Зокрема, підприємці можуть зіткнутися з проблемами, пов'язаними з конкуренцією за увагу на краудфандингових платформах, де багато стартапів змагаються за інвестиції. Крім того, успішна краудфандингова кампанія вимагає добре продуманої стратегії маркетингу та комунікацій, що може вимагати додаткових ресурсів.

Бачимо, що венчурне фінансування характеризується високим рівнем ризиків, що зумовлено специфікою інвестицій у нові та невідомі проекти, які, на жаль, можуть не виправдати сподівань інвесторів, що у свою чергу може призвести до фінансових втрат. Ризики, асоційовані з венчурними

інвестиціями, є багатогранними і можуть бути класифіковані за різними критеріями.

По-перше, технологічні ризики є ключовими у контексті венчурного фінансування. Інвестори часто фінансують стартапи, що займаються розробкою нових технологій або продуктів, які не мають попередніх аналогів на ринку. Це може призводити до непередбачуваних технічних труднощів, які можуть загальмувати розвиток продукту або взагалі призвести до його непридатності. Наприклад, стартапи в сфері біотехнологій можуть стикатися з невдачами на етапі клінічних випробувань, що може суттєво вплинути на їхній фінансовий стан.

По-друге, ринкові ризики становлять серйозну загрозу для венчурних проектів. Навіть у разі успішного завершення розробки продукту, його прийняття споживачами може виявитися недостатнім. Це може бути пов'язано з низьким попитом, змінами в споживчих уподобаннях або появою конкурентів, які пропонують альтернативні рішення. Таким чином, ринковий ризик визначається не лише інноваційністю продукту, але й здатністю підприємства правильно оцінити ринкові тенденції.

По-третє, управлінські ризики виникають через недостатній досвід та кваліфікацію команди, що керує проектом. Стартапи часто формуються з групи підприємців, які можуть мати обмежений досвід у веденні бізнесу або в специфіці галузі, в якій вони працюють. Це може призвести до помилок у стратегічному плануванні, фінансовому управлінні або маркетингових кампаніях, що в свою чергу може негативно вплинути на успішність проекту [10].

Управління капіталом у контексті венчурного фінансування суттєво відрізняється від традиційних методів інвестування, що обумовлено специфікою ризикових інвестицій та потребами стартапів у розвитку. Венчурні інвестори, зазвичай, реалізують активний підхід до управління, що включає не лише фінансову підтримку, але й стратегічні консультації, наставництво, а також надання доступу до розгалуженої мережі контактів.

Цей підхід дозволяє венчурним компаніям значно підвищити свою конкурентоспроможність і ефективність, адже успішне впровадження інновацій та адаптація до змінюваних умов ринку часто залежать не тільки від наявного капіталу, але й від експертних знань та зв'язків.

Інвестори зазвичай беруть активну участь у венчурному фінансуванні розвитку компанії. Вони не лише надають капітал, але й активно консультують підприємців, допомагаючи їм у прийнятті стратегічних рішень, формуванні управлінських команд, плануванні бізнес-процесів та залученні нових ринкових можливостей. Венчурні інвестори часто є досвідченими підприємцями або керівниками, які додають суттєву нематеріальну вартість до підприємства. Такий підхід дозволяє стартапам адаптуватися до змінних умов ринку та зменшувати управлінські ризики [11].

Як слідчить практичний досвід, венчурні інвестори орієнтуються на швидке зростання та масштабування бізнесу. Це пов'язано з тим, що стартапи, які фінансуються через венчурний капітал, зазвичай прагнуть швидкого захоплення ринкових ніш, що створює передумови для значних прибутків у короткі терміни. Стратегії зростання таких компаній зазвичай агресивні: вихід на нові ринки, розширення асортименту продукції або послуг, впровадження інноваційних технологій. Венчурні інвестори готові приймати високі ризики заради можливості отримати надприбутки, особливо у випадку успішного виходу компанії на IPO (первинне публічне розміщення акцій) або її продажу стратегічному інвестору [12].

Венчурні компанії, в силу специфіки свого функціонування, частіше реалізують агресивні стратегії розвитку, які спрямовані на досягнення швидкого зростання та масштабування бізнесу. Ці стратегії можуть включати вихід на нові ринки, розширення асортименту продукції, а також активне впровадження інноваційних технологій у виробничі та бізнес-процеси. Наприклад, стартапи можуть прагнути до швидкої експансії на міжнародні ринки, сподіваючись захопити значну частку ринку до того, як конкуренти зможуть відреагувати. Це може супроводжуватися ризиками, оскільки не всі

нові ринки є прийнятними для продуктів або послуг, які пропонуються. Крім того, венчурні компанії часто орієнтуються на інтенсивне використання інноваційних технологій, що дозволяє їм не лише створювати нові продукти, але й оптимізувати внутрішні процеси. Використання передових технологій може значно підвищити ефективність бізнесу, зменшити витрати та покращити якість продукції. Ця динаміка дозволяє венчурним компаніям швидше адаптуватися до змінюваних умов ринку та задовольняти вимоги споживачів, які часто є нестандартними і швидко змінюються.

Висновки. Умови обмежених фінансових ресурсів змушують підприємства шукати нові механізми для залучення коштів у сферу інновацій. Один з таких механізмів - це використання венчурного капіталу для фінансування. Венчурний капітал грає важливу роль у забезпеченні фінансування інноваційних проєктів підприємств. Він дозволяє залучити кошти від інвесторів, які готові підтримати високоризикові проєкти з потенціалом для інноваційного росту. Використання венчурного капіталу дозволяє підприємствам отримати необхідні фінансові ресурси для реалізації своїх інноваційних ідей та розвитку нових продуктів і послуг.

Отже, венчурний бізнес виступає важливою рушійною силою інноваційного розвитку, оскільки забезпечує фінансування високоризикових проєктів, які мають значний потенціал для технологічного прориву та економічного зростання. Відмінною рисою венчурного капіталу є його здатність спрямовувати ресурси на інноваційні проєкти на ранніх стадіях, коли інші джерела фінансування (банки, інституційні інвестори) не готові вкладати кошти через високий рівень ризиків і невизначеності.

Таким чином, венчурне інвестування стає важливим інструментом не лише для розвитку окремих інноваційних проєктів, але й для стратегічної трансформації економіки загалом, що сприяє зміцненню позицій країни на міжнародних ринках та підвищенню її економічної стабільності в умовах глобальної конкуренції.

Література

1. Schumpeter J. A. Business cycles: a theoretical, historical, and statistical analysis of the capitalist process. Mansfield Centre, Connecticut: Martino Publishing, 2006 (1939). 385 p.
2. Drucker P. F. The Essential Drucker : The Best of Sixty Years of Peter Drucker's Essential Writings on Management. N.-Y.: Harper Collins, Business & Economics, 2009. 368 p.
3. Чередник А. О. Теоретичні аспекти поняття «венчурний бізнес». *Стратегія економічного розвитку України : зб. наук. пр. / М-во освіти і науки України, ДВНЗ «Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана» ; редкол.: В. А. Верба (голов. ред.) [та ін.]*. Київ : КНЕУ, 2016. № 39. С. 67–73.
4. Василенко О. В., Шматько В. Г. Інноваційний менеджмент : навч. посіб. для студ. вищих навч. закл. К.: ЦУЛ, 2018. 440 с.
5. Gouchev Law. The Stages of Venture Capital Financing? URL: <https://gouchevlaw.com/stages-venture-capital-financing/> (дата звернення: 05.02.2026).
6. Юхименко В. В., Юхименко Т. В. Проблеми венчурного фінансування в Україні. *Фондовий ринок*. 2009. № 27. С. 28–32.
7. Freňáková M., Kmeťová O., Blaščák P. Features of venture capital funded enterprises: evidence from Slovakia. *Problems and Perspectives in Management*. 2019. Vol. 17(3). PP. 111-121. doi:10.21511/ppm.17(3).2019.09.
8. Smith, J. Venture Capital and Its Role in Economic Growth. *Journal of Economics*. 2020. Vol. 45(3). P. 123-134.
9. Brown, P., & Williams, R. Global Venture Capital: Comparative Approaches in the US, Europe, and Asia. Cambridge University Press, 2019.
10. Поліщук О. Т. Сутнісні характеристики венчурного інвестування та його місце у розвитку національної економіки. *Фінанси, облік, банки*. 2017. № 1(22). С. 135-145

11. Horizon Europe. Investing in the Future: Post-War Ukraine and EU Support for Innovation. URL: <https://xn--horizon-europe-g2l.org.ua/en/about-he/support-for-ukraine/> (дата звернення: 07.02.2026).

12. National Bank of Ukraine. Economic Impact of the War on Ukrainian Entrepreneurship. URL: https://bank.gov.ua/en/publications?page=1&perPage=5&search=&document=&pubCategory=37&keywords=&created_from=&created_to= (дата звернення: 09.02.2026).

References

1. Schumpeter, J. A. (2006/1939), Business cycles: a theoretical, historical, and statistical analysis of the capitalist process, Martino Publishing, Mansfield Centre, Connecticut, USA.

2. Drucker, P. F. (2009), The Essential Drucker : The Best of Sixty Years of Peter Drucker's Essential Writings on Management, Harper Collins, Business & Economics, N.-Y., USA.

3. Cherednyk, A. O. (2016), “Theoretical aspects of the concept of “venture business”, Strategy of economic development of Ukraine: collection of scientific works, vol. 39, pp. 67–73.

4. Vasylenko, O. V. and Shmatko, V. G. (2018), “Innovatsiinyi menedzhment : navch. posib. dlia stud. vyshchych navch. Zakl.”, [Innovative management: a textbook for students of higher education institutions], TsUL, Kyiv, Ukraine.

5. Gouchev Law (2026), “The Stages of Venture Capital Financing?”, available at: <https://gouchevlaw.com/stages-venture-capital-financing/> (Accessed 05 Feb 2026).

6. Yukhymenko, V. V. and Yukhymenko, T. V. (2009), “Problems of venture financing in Ukraine”, Stock Market, vol. 27, pp. 28–32.

7. Freňáková, M. Kmeťová, O. and Blaščák, P. (2019), “Features of venture capital funded enterprises: evidence from Slovakia”, Problems and Perspectives in Management, vol. 17(3), pp. 111-121. doi:10.21511/ppm.17(3).2019.09.

8. Smith, J. (2020), "Venture Capital and Its Role in Economic Growth", *Journal of Economics*, vol. 45(3), pp. 123-134.
9. Brown, P. and Williams, R. (2019), *Global Venture Capital: Comparative Approaches in the US, Europe, and Asia*, Cambridge University Press, UK.
10. Polishchuk, O. T. (2017), "Essential characteristics of venture investment and its place in the development of the national economy", *Finance, accounting, banks*, vol. 1(22), pp. 135-145.
11. Horizon Europe (2022), "Investing in the Future: Post-War Ukraine and EU Support for Innovation", available at: <https://xn--horizon-europe-g2l.org.ua/en/about-he/support-for-ukraine/> (Accessed 07 Feb 2026).
12. National Bank of Ukraine (2022), "Economic Impact of the War on Ukrainian Entrepreneurship", available at: https://bank.gov.ua/en/publications?page=1&perPage=5&search=&document=&pubCategory=37&keywords=&created_from=&created_to= (Accessed 09 Feb 2026).

Отримано редакцією журналу / Received: 07. 03.26

Прорецензовано / Revised: 15.03.26

Схвалено до друку / Accepted: 20.03.26